

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre 6 ..
Negyed évre . . . 3 ..
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közöltek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigshlager K. czégnél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felölös szerkesztő:

Feymann Gyula

íróval.

Hirdetések

Wittigshlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Kereskedők nevelése.

A minap Rosebery lord, volt angol külügyminiszter, most a glasgowi egyetem rektora, ez utóbbi minőségében föltűnő beszédet mondott. Azt mondta többi között, hogy az angol közoktatást a kereskedelmi czélok szemmeltartásával rendezzék be, az egyetemhez kereskedelmi fakultást csatoljanak, mert ma is a kereskedelem és mindinkább a kereskedelem lesz az angol császárság alapja. Szóval, Rosebery minden angoltól kereskedőt akar nevelni, hogy Nagybritánia fentarthassa világhatalmi állását. És hogy a kép teljes legyen, a mostani angol kabinet egyik tagja, Hardwicke lord, egy bürzebizományos czég tagja, a miért elég különös, épp Rosebery lord támadta meg néhány nap előtt az angol felsőházban. Hardwicke lord a támadásra azt felelte, hogy nem is szándékozik kilépni a czégből, bár miniszterségének ideje alatt nem fog a czégnél aktív részt venni, sem a bürzére eljárni. Elmondta, hogy tíz év előtt nem volt egy shillingje sem; az által, hogy belépett a czégbe, tisztességes keresethez jutott és gyávaság volna tőle, ha néhány évi miniszterség miatt örökre hátat fordítana az üzletnek. Maga Salisbury lord miniszterelnök is ezen a nézeten volt és kárhoztatta a bürzebizományos mesterség ellen táplált előítéletet és hozzátette, hogy a miniszterek tisztelete Hardwicke lord iránt csöppet sem csökkent azért, hogy a bürze tagja.

Az angolok tehát a kereskedésben látják a gazdagodás, a hatalom és a szabadság biztosítékát. És látjuk, hogy Németország hatalmas fellendülését az újabb időben szintén a kereskedelmi szellem nagy fejlődésének köszöni, hisz maga Vilmos császár is, úgyszólván kereskedelmi utazója lett birodalmának és személyesen utazott Konstantinápolyba, hogy új piacot szerezzen a Keleten a német szorgalomnak. Amerikában ugyanezt az irányt látjuk; de látjuk mindenfelé, az

egész művelt világon, mert átment a köztudatba, hogy az új században a világháborúkat nem puskával és ágyúval, hanem a közgazdasági és elsősorban a kereskedés fegyvereivel fogják vívni.

És hogy áll Magyarország szemben ezzel a nagy problémával, mikor már a hatalmas Albion is jajveszékel? Nálunk természetesen az a nézet, hogy Magyarország par excellence mezőgazdasági állam, tehát elsősorban a mezőgazdasági nevelésre kell a súlyt helyezni. Szó sincs róla, igazuk van ezeknek, de mit ér az, ha egy kisbirtok, mely szépen eltart egy családot, három vagy négy részre osztva, nem bírja a gyermekeket, az új birtokosokat eltartani, vagy mit ér az, ha valaki még oly kitűnő gazda, de nincs meg kereskedelmi nevelése, hogy termékeit úgy értékesítse, hogy a szükséges beruházásokon kívül meg is éljen és még is takaríthasson. És hogy akarják a jövő nagy feladatait teljesíteni, hogy a nagy nemzetközi harcban haszonnal résztvevni, ha nincs hozzá kellő fegyverzet, a kereskedelmi nevelés. Mulasztásaink már is nagyok e téren. Képzelmünk el, ha 15—20 évvel ezelőtt Tisza Kálmán az elbukott dzsentrit, a helyett, hogy hivatalokba dugdosta, új pályára szoritja, ha új elemet visz be a kereskedésbe, ha a fiatal urak az akta körmölés helyett kilépnek a nyüzsgő, pezsgő életbe, a kereskedés eleven mesgyéjére lépnek, hajóra szállnak és vizik a magyar élelmesség híret messze tengerekre, felkeltik a távol országok, nemzetek figyelmét hazájukra, mely semmiben sem akar hátrább maradni a többi nép mögött; mondom képzelmünk el, hogy ma mily viszonyok között volna Magyarország a kereskedelmi szerződések lejártának előestéjén. A valódi, az igaz kereskedelmi szellem mennyire termékenyitene, tenné gyümölcsözővé a mezőgazdaságot és az ipart, mert az bizonyos, hogy igazi kereskedés nélkül nem prosperálhat sem a mezőgazdaság, sem az ipar, mind

a kettőnek a kereskedelem a kovásza, az él tető nedve.

Magyarországra pedig éppen kereskedelme révén nagy feladat vár, nagyobb, mint sokan gondolnak. Magyarország földrajzi fekvésénél és régi politikai hagyományainál fogva a Keletre van utalva. A czélt melyet az Arpádok maguk elé tűztek, a Kelet meghódítása, még mindig nem értük el, pedig erre nagy szükségünk van. Amit az ősök karddal nem tudtak megszerezni, azt most kell a kereskedelem békés fegyvereivel meghódítani. Nem engedhetjük meg, hogy más nemzetek elejünk kerülve, szűk határaink közé szorítanak és itt agyonnyomjanak. Mert ez lenne a sorsunk; amit török, tatár és német gyilkos fegyverrel nem bírt véghez vinni, megölnének bennünket a gazdaság fegyvereivel.

Ezért szükséges, ezért sürgős nálunk a kereskedelmi nevelés. Képzett kereskedőkre van szükségünk, nem olyanokra, a kik röffel mérik a pántlikát, hanem a kik a világkereskedelem nagy tengerén biztos kézzel kormányozzák kereskedelmi érdekeink hajóját, a kik kulföldöu is szembe tudnak szállni az angol, meg a német versenyyel. És akkor, ha majd a magyar birtokos csak egy fiára hagyja birtokát, a többi fia pedig más pályán keres boldogulást, ha másik fia kereskedelmi tudását viszi a harcra, akkor felvirul majd a magyar mezőgazdaság is.

Hamis czégér alatt.

Ujsághasábot, könyveket irnak, szónoklatokat tartanak a hazai ipar támogatásáról, — mi több: még vásárolnak is hazai iparcikkeket.

Kezdi az üdvös mozgalom gyümölcsét teremni. Mindinkább erősebben kidomborodik az igyekezet, hogy lehetőleg önállósítsuk iparunkat, azaz a külföld, leginkább pedig Ausztria gyámsága alól kivonjuk. Mert csak ez lehet védőeszközünk igazságtalan és indokolatlan követelések ellen, melyekkel szemben önálló közgazdaság nélkül tehetetlenek maradunk. Nyerterményekben gazdag országunk rá volt utalva

TÁRCZA.

A János-hegyi „ugró.”

Írta: Mátyus Jenő.

Elhagyva Pécsét, mintegy két óra járásnyira a ráczváros mellett emelkedik a János-hegy; egyike azon hegyeknek, melyhez ezer és ezer monda fűződik, a régi török-uralom idejéből.

Most már szép, rendezett út vezet fel a csúshoz, a hol az ugynevezett „ugró” szikla báméskodik le a 200 méteres mélységbe.

Régebben nem voltak rendezett utai, hanem az ós-rengetéshöz hasonló erdőség mely az egész hegyet övezte, oly félelmes volt, hogy csakis fegyveres erővel és nagy kísérettel lehetett feljutni a várhoz, a mely a hegynek déli oldalán, 2—3 méteres szélességű erős falal, kiálló tornyokkal és sok számos gáttal körülveve terült el.

Akkori ura és parancsolója a bennlevő török alattvalóknak Ferhát bég vala, egy igen barátságos és a szegényt mindig pártoló 30 éves ifjú.

Dicsérte is az egész környék s válóságos hozsanát zengett előtte, ha szabad idejében — a mi vajmi kevés volt, a háborus idő miatt — megjelent közöttük.

Mert akár milyen nagy volt a szegény népnek baja, az ő jóságos szíve és lelke mindenüvé élvezte s ott barátságos szavával vagy mindig tömött erszényével segített elzavarni a bánatot.

De mint most, már akkor is úgy volt, hogy még a legjobb embernek is akadt irigye és ellensége s így természetesen Ferhát bégnek is, kik besügták

a pécsi pasa előtt, hogy a fiatal bég mennyire nem törődik a gondjaira bizott erősséggel, a helyett inkább a környék „gyaur”-jait dédelgeti.

És hiába erősítette szegény bég a pasa előtt, hogy ez mind irigy ráfogás és rosszakaratu hazugság, melyek az ő megrontására törekcsenek, mégis azon megjegyzéssel boosájtotta el a pasa, hogy ha csak még egyszer is szóba áll bármilyen „gyaur”-ral, úgy mást fog helyébe küldeni, őt magát pedig börtönre vetteti.

Szegény Ferhát bég bánattal és keserűséggel szívében vouult vissza várába és el nem tudta gondolni, mit véthetett ő az embereknek, hogy ernyre beárulták a pasa előtt.

Ez azonban még csak a kisebb baj volt, mert a fiatal bég szerelmes vala egy szép „gyaur”-leányba s ezerszer is megfogadta az ő tiszta szerelmét viszonzó Piroskának, hogy elébb-utóbb az ő aranyos kis felesége lesz, a miben az ártatlan leánya szentül is bizott.

De hat másképp vala megírva a sors könyvében, s így szegény Piroskának vágya sem teljesedett be.

Bármennyire iparkodott Ferhát bég eltávolítani ellenségeit előtte az édes szerelmi viszonyt, egy szép napon azon határozott parancsot kapta a pasától, hogy 24 óra leforgása alatt kedvesével együtt jelenjen meg magas színe előtt és igazolja magát, különben kard élre hányatja az egész János-hegyi erősséget s vele együtt az egész „gyaur” pereputtyot.

Mit csinált szegény Ferhát bég? Gondolt magában egy vakmerő és nemes tettet.

Összehívatta hűséges embereit — kik tűzbe-
vizbe és halálba is rohantak érte bármikor — és

megmagyarázta nekik a pasa durva parancsát, a mely természetesen az ő és kedvese vesztét akarja.

Szívükre kötötte, hogy tartsanak ki mellette bátorsággal, mert ő bizik abban, hogy rövid idő elmultával segítséget fog kapni magasabb helyről, a hova jogos panaszát már futár által el is küldötte.

Emberei megesküdtek a mindent tudó Allah szent nevére, hogy az utolsó csepp vérig védelmezni fogják s inkább egytől-egyig ott vérzenek el, sem hogy fiatal vezérük kedvesével együtt a könyörtelen pasa kezébe kerüljön.

Ferhát bég pedig bezáratta az erősség kapuit, az örököt megkettőztette és lázas készülődés között várta, vajjon a segítség, avagy a bosszuállás katonái jönnek-e előbb?

Bizony ezek jöttek és felszóltatták, hogy adja meg magát, különben az erősségben kö-kövön nem marad, mert a pasa parancsa úgy hangzik, hogy a kü ellenszégül, azt irgalmatlanul le kell löni, avagy ölni, csak Ferhát bégét és kedvesét kell élve kézhez keríteni.

Hiába könyörgött szegény Piroška könnyes szemekkel és remegő szívvel, hogy ne ellenkezzenek a hatalmas pasa akaratával, inkább adja meg magát Ferhát bég, majd ő fog könyörögni a pasa érző szíve előtt, a vége mégis az lett, hogy megszólaltak a vár ágyui és egy perc alatt tisztára söpörték az utat.

Ezzel aztán végkép el lett döntve, hogy vagy megvédik az erősséget a segély megérkeztéig, vagy mindannyian ott pusztulnak el.

a külföld segítségére, hogy a föld adományait értékesíthessük, nagyrésztben az 6 ipara útján. Alig volt iparunk, mely a külföld közreműködése nélkül boldogulhatott volna. A malomipar alig néhány évtizedes, mégis ez idő szerint első önálló iparágunkat képezi.

Noha évtizedeken át serényen dolgoztunk iparunk fejlesztésén, mégis csak relativ fejlődésről lehet beszélni, amennyiben gyors léptekkel haladt ugyan előre és sok iparágunk ma már ugyanolyan tökéletes, mint a külföldiek, egyik-másik még fölül is mulja azokat, — ám összességében tekintve a hazai ipart, tapasztaljuk, hogy még nagy utat kell még megteünie, míg a külföldet utólrá.

Tehát bizony rászorul a támogatásra. Mindenki belátta, hogy iparunk felvirágzásában egész nemzetünk gazdasági erje rejlik. Azért a szónál tovább is mentünk, a tettek mezejére vittük az ügyet. A közönség keresi a magyar gyártmányokat és kézi munkákat, az iparosok és kereskedők meg adják, — adják szívesen, mert ha „kettő is áll a vásár“, az eladó rendezese az, aki szívesebben áll rá.

A mikor tehát a közönségnek már megmutatták az egyedüli helyes utat, alapos lehet a remény, hogy azon haladni is fog. Iparosaink általában erősen buzgólkodnak, hogy a közönséget egymásután meghódítsák és állandó vevőül megtartsák. Általában, mondjuk, mert egyesek közömbös maradiság következtében, melyhez még a rossz viszonyokból eredő pszichikus felfogás is csatlakozik, nem igen iparkodnak a haladó ipar követelményeinek megfelelni, hanem hódolnak a régi közmondásnak, hogy „maradj a kaptafádnál!“ Mások meg éppen illuzorióssá teszik azt a dicséretes törekvést, hogy a hazai ipart támogatni lehessen. Ezekről akarunk különösen beszélni, mert ezek a sokat szellőztetett tisztességtelen versenynek legveszélyesebb követői.

Említettük már, hogy iparunk sok irányban még rászorul a fejlesztésre. Vannak czikkek, melyeket hazánkban még egyáltalán nem gyártanak, (de még mennyi!) vagy pedig melyeknek minősége, a külföldiekkel szemben, gyengébb.

Amikor tehát a hazai ipart akarja támogatni a közönség, e mozgalom keretében igazság szerint nem szabad belevenni oly czikkeket, melyeket nálunk elő nem állítanak. Természetesen helytelenség volna kívánni, hogy a közönség ne vásároljon oly külföldi czikkeket, melyekre szüksége van és melyeket Magyarország nem készítene. A tisztességes kereskedő vagy iparos azonban nem fog késni annak bevallásával, hogy egyik-másik cikket a külföldről kénytelen hozatni. Am van olyan kereskedő és iparos, a ki a dicséretes mozgalmat felhasználva, külföldi gyártmányt magyar gyanánt ad el és a közönség csakugyan ilyen gyanánt vásárolja is.

Ez az eljárás a legnagyobb megróvást érdemli meg. Nemcsak hogy tisztességtelen verseny, mert a tisztességes kereskedő nem adhatja el igazán magyar gyártmányát, mely lehet, hogy tökéletesség tekintetében még nem érte el a külföldit, hanem azért is, mert visszaél a közönség hazaszeretettel és ezáltal a nagynehezen megindított és kerékvágásba vitt mozgalomnak is árt. Elveszi a közönségtől a bizalmat, melyre iparunk annyira rá van utalva.

Ha a hatóságok a tisztességtelen verseny e módjára több figyelmet fordítanak, bizonyára hasznosabb működést fejtenek ki, mintha ártatlan hirdetésekért büntetik meg a kereskedőket.

Mert ha szándékunk a hazai ipart támogatni, első sorban arra nézve kívánunk bizonyosságot, hogy csakugyan magyar készítményt kapunk.

Egész nap szakadatlanul vívták a várat a pasa emberei, de a vitéz ellenállás mindig és újra visszaverte őket, úgy annyira, hogy az ostromló katonák már kezdtek felhagyni a reménnyel, hogy bevehessék azt a csöppnyi kis területet és Ferhát bégét kedvesével együtt a pasa kezeihez szolgáltatassák.

Este felé azonban egy jól irányzott löveg felgyújtotta a közsős és legerősebb bástyát, honnan a tűz óriási gyorsasággal árasztotta el az egész várat.

Alig telt bele egy óra s az egész erősség lángokban állott, messze megvilágítva a sötétülő erdőséget, olyan szint kölcsönözve a küzdő katonáknak, mintha a pokol valamennyi lakói kerekedtek volna fel, hogy az egész világot pár perc alatt elpusztítsák. Menekült mindenki a merre látott és tudott.

Ferhát bég kedvesével együtt lóra kapva, belevágtatott a sötét éjszakába, bizva szerencseszavában, mely tán kisegíti őt az adáz öldökléskből.

Midőn a pasa emberei látták, hogy a vár menthetlen és mindenki menekül, egyszerre, mint egy parancsszóra a tova vágtató Ferhát bég után vetették magukat, úgy, hogy kört formálva elzárhassák előtte a szabadulási útját.

Szegény Ferhát bég egyszerre csak azt vette észre, hogy a hegység legmagasabb pontján, az úgynevezett „ugró“ előtt állt meg nemesvérű paripája, visszahökölve a mintegy 200 méteres mélységtől.

Előtte a biztos halál, háta mögött a vérszomjas katonák, kik már előre is örültek a pasa dús ajándékának.

A „Végvidék“ közönségéhez.

A „Végvidék“, Pancsova egyetlen politikai magyar hírlapja, három küzdelemteljes év után immár negyedik évfolyomába lépett.

Azok az okok és viszonyok, melyek a Végvidék megindítását eredményezték ma még fokozottabb mérvben teszik szükségessé egy független, a magyarság és városunk és vidékének politikai és közgazdasági érdekeit egyaránt önzetlenül szolgáló hírlap létezését.

A Végvidék rövid három évi munkáságteljes és eredményekben sem szűkölködő fenállása alatt mindig csak a közérdeket tartotta és tartandja jövőben is szembe előtt. A nemzeti törekvések megvalósulásáért rajongó hazaszeretet, a fajfentartás ösztönéből eredő sovinizmus vezetési hírlapirói tollunkat s legyenek a gondolatok, melyek e fenséges eszmények körül csoportosulnak bármely politikai pártányaikat tulajdonai mi ezen eszményeknek feltétlenül szolgálatokat teljesítünk.

Személyek harcza, egyesek magánérdeke, jelentkezzék ez bármily tetszetős formában, a mi hírlapirói tollunkat meg nem téveszti, mert azoktól, a kik kezükben tartják a hatalmat s akik e hatalomért egymás között viaskodnak vagy viaskodhatnak, megközelíthetetlen távolságban állunk.

A Végvidék minden közleménye, minden sora a közhangulatból van merítve és akár védjük, akár elítéljük az eseményeket, soha sem egyesek vagy érdekcsoportok befolyása, soha a hatalmasok legyezgetése, hanem a tiszta igazság vezetési tollunkat.

Sem támadás, sem üldözés — melyben e rövid három év alatt elég résznünk volt — nem volt képes ama zászlót kezünkben kicsavarni, melyre lapunk célja: a magyarság és a tiszta igazság szolgálata van felírva.

Lapunk három évi fennállása alatt nem volt hatás nélkül városunk politikai és társadalmi életére s azért jogosult önérettel hivatkozhatunk eddigi működésünk eredményére.

Programmot ezuttal fölösleges adnunk: lapunk multja maga egy program.

A jelzett czélok szolgálatában, az új esztendő küszöbén teljes bizalommal kérjük a velünk együtt érző közönség támogatását. Mi, akik hűséges tolmácsa voltunk akaratainak és követelésének, vizonzásul kérjük töle támogatását a jövőben is, mert csakis ennek segítségével válik lehetségessé, a fokozódó igényeknek megfelelő lapot kiadni és fentartani.

A „Végvidék“ előfizetési ára:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 korona.
Negyed évre 3 korona.

Egy perczig gondolkodott csak. Azután ölébe kapva a szeretett leánykát, egy merész ugrással az előtte tátongó mélységbe vetette magát.

Megjött a segítség. Azonban már késő volt minden, mert az ölésséggel sok évtizeden át daczó erősség teljesen tönkretéve bánt a katonaságra s hű védelmezői mellett szerte-szét hullva aludtak örökös álmaikat.

A megmaradt kormos falak még ma is oly fájdalmas benyomást gyakorolnak a szemlélőre, mintha csak örökös szemrehányáskép állanának ott s bánatosan tekintenek fel az égre, mintegy kérdeve, miért is engedi meg a mindeneknek ura a sok igazságtalanságot.

Szegény Ferhát bég és Piroksa sirját már rég elpusztították az idők vízontagságai. De az a sziklás, melyről a mélységbe vetették magukat, még mindig meg van.

Oda járnak még ma is a fiatal szerelmesek és egymás kezét kézbe tartva, könnytel szemmel gondolnak arra a két boldogtalan szerelmesre, a kik a halálban keresték az egyesülést

A rege pedig tova száll és szájról-szájra viszi azt a zok elfeledett történetet, a melyben mindig az igaz szerelem szenvedte a martíromság nehéz halálát.

H I R E K.

— **Népkönyha megnyitása.** A szegény iskolás gyermekek népkönyhája január hó 10-én, csütörtökön nyílik meg az üresen álló huszárkaszárnnyában. Egyelőre 150 tanuló kap naponta ebédet.

— **Erzsébet királyné képe.** A város által megfestetett királyné kép megérkezett karácsonyi ajándékkul. Az életnagyságu kép, melyhez az egyszerű, de izléses keretet Liszy Károly helybeli aranyozó készítette, a városháza nagy termét fogja díszíteni s a legközelebbi rendes közgyűlésen fog ünnepélyesen leleplezteni.

— **Ülés a városházán.** A város közigazgatási bizottsága f. havi ülését január hó 17-én tartja Rónay Jenő főispán elnöklése alatt.

— **Eljegyzés.** Lohrer Rezső eljegyezte Barth Adolf kir. kataszteri becsőbiztos leányát Istvánkát Kolozsvárott.

— **A népszámlálás** nem egészen simán folyik városunkban. Hogy a köznépél lassan és nehézkesen megy majd a sok kérdésekre feleletet kapni, arra el voltak készülve a számláló biztosok, de hogy a művelt osztálynál is akadályokra találjanak, azt már igazán nem hittük. Pedig tényleg megesett, hogy a „legelőkelőbbek“ egyszerűen megtagadták a feleletet, avagy „kommens anders mal“ mondással becsapták az ajtót. Mintha bizony a számláló biztosok multságból járnának ebben a hidegben házról-házra kötelességüket teljesíteni. Bezzeg másként szoktak ilyenféle „előkelők“ meghajolni a végrehajtók előtt, akár reggel 8 órakor, akár délután 6 órakor jönnek is azok. Hát jó volna ezekkel más nyelven beszélni.

— **Hirtelen halál.** Radu Vazul réva-ujfalvi községit tanító e hó 2-án nejevel a városba jött, hogy a gör-keleti karácsonyi ünnepekre megvegye a szeretet adományait övéi számára. A még csak 51 éves egészséges ember dél felé betért egyik vendéglőbe ebédre. Nejevel és néhány vendéggel csendesen beszélgetve ült egy asztal mellett, egyszerre feljajdult és élettelenül elesett. A gyorsan előhívott orvos már csak a beállt halált konstatálhatta. A váratlanul elhunyt derék népevel holttestét Újfalvára szállították, hol pénteken helyezték rendkívül nagy részvét mellett örök nyugalomra.

— **Tanonciskolák gondnoksága.** Ez már megvan! A miniszter kinevezte az iparos és kereskedő tanonciskolák gondnokságát. Elnök: Martin Imre ig. tagjai: dr. Marjánovics Pál ügyvéd, Wittigshlager Károly könyvkereskedő, Bogoszlavlevics Vlasztimir vár. tanácsos, Fodor József posta- és távirtda felügyelő, Lestyánszky János vár. rendőr főkapitány, Germann Nándor és Balgács Lőrincz építőmesterek, Radda Frigyes gyógyszerész, Lázár Alajos férfi szabó, May Márkus, Nádor Gyula, Obrádovics Sztójko, Sztójcsics János és Mutavesics Athanáz kereskedők.

— **Ujévi üdvözetek megváltása.** Az ujévi üdvözeteket megváltották a polgár mesteri hivatalban kitett ivén: a Mária Valéria árvaház alap javára: dr. Radda Ignác 5 kor. Lövinger Lázár 10 kor.; a főkapitányi hivatal ivén: Weifert I. M. 20 kor. Rakicsics Sándor 1 kor. az árvaház alap javára és Radda I. Mihály 4 kor. dr. Karattur Arthur 4 kor. és Lestyánszky János 2 kor. a „Népkönyha“ javára.

— **Fehér tél.** Fehéren kezdődik az új század. Mintha azok a kis hópihéek számitani tudtak volna, megvárták azt az időt, a mely választófalat képezett egy nagy mult és nagyobb jövő között; mintha azt akarták volna mondani azok a fehér kis hópihéyek: „sötét volt az elmúlt század, fegyvercsörgés, ágyudőrej, dögvész, éhkiáltás és halálordítás töltötte be a világot; fehér lesz a jövő század, a béke, a megelégedés, a boldogulás új korszaka“ . . . Bár hinni tudnánk a kis hópihéeknek, bár igazat jósolnának.

— **Női zenekar hangversenye.** A „Hungária“ szálloda éttermében az első budapesti női zenekar hangversenyez szombat óta. A zenekar élvezetes játéka és Kontilovics szállodás kitűnő konyhája és hamisítatlan italai igen alkalmasak a különben eddigelé nagyon szegényesnek ígérkező farsangi szórakozások megkezdésére, miért is felhívjuk reá olvasóink figyelmét.

— **Hihetetlen hír.** Pancsova város rég letárgyalt közvágóhidja, hallomás szerint, a belügyminiszterium számtalan sürgetésére még a jelen században s valószínűleg a Temesnek egy ujjonnan létesítendő átvágása mellett fog felépíttetni. Minden kommentár nélkül örvendeztetjük meg ezen hírrel a jövő század meszárosait.

— **Járdák tisztítandók.** Már ismétellen szólaltunk fel járdáink szomorú állapota miatt. Most a rendőrkapitányság közhírré tette, hogy minden házigazda tartsa szigorú kötelességének a háza előtti járda tisztántartását illetve fagy idejében homokkal való behintését, különben érzékeny pénzbüntetést lesz a sorsuk.

— **Váratlan halál.** Hirsch Károly 25 éves bognár újén napján váratlanul meghalt. A megejtett orvos-rendőri boncolás gyomor átűtést állapított meg a halál okául.

— **A koldulás ellen.** A városi tanács felhívta a rendőrkapitányságot, hogy a nagyon is lábra kapott koldulás ellen most már erőlyesen járjon el. Kíváncsiak vagyunk, hogy az emeletről jövő szóznak milyen eredménye lesz.

— **Ujévi üdvözetek megváltása.** A Gromon Dezső magyarnyelvterjesztő egyesület által kibocsájtott iveken az ujévi üdvözetet megváltották még: Fritsch Fülöp, Kecskeméthy Bálint, Pethes Béla, Ulmer József, Czöl-der Aurél és Frischauf József 2—2 koronával, Lövinger Lázár 3 koronával. Fogadják az egyesület igazgatóságának ősszinte köszönetét.

Gromon Dezső arczképe. B. Bodrogh vármegye még a múlt év december havi közgyűlésén elhatározta, hogy a vármegye egykori illusztris főispánjának, Gromon Dezső államtitkárának életnagyságu arczképét hazai festőművész által lefesteti és ezt a közgyűlési teremben elhelyezi. Az arczkép elkészülvén, ennek ünnepélyes leleplezése a február havában tartandó disz- közgyűlésen lesz és ez alkalommal Karácson Gyula alispán fogja az ünnepi beszédet mondani.

Építészünk figyelmébe. A tűzoltó laktanya építésére vonatkozó versenytárgyalás január hó 20-án tartatik meg a városi tanácsnál. Írásbeli ajánlatok e hó 19-ig nyújtandók be. A később benyújtott ajánlatokat nem veszik figyelembe.

Jéghordás ideje beköszöntével figyelmeztetjük a vendéglősöket, korcsmárosokat, cukrárszokat, valamint minden jégverem tulajdonost, hogy jeget csak a Temesből, Dunából vagy Topolyából szabad hoztatni; az anyaggyödrökből (kubikgyödrök) a jéghordás szigorúan tiltva van.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző intézetnél a legközelebbi márczius hó 1-én kezdődő magyar- német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 80 kor. állami ösztöndíj van rendszeresítve. Felhívom mind- azokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett, keresztlevéllel, erkölcsi, illetőségi és szegény- ségi bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen folyamod- ványukat január hó 31-éig Dr. Mann igazgató-tanár urhoz nyujtsák be.

Nincsen levélbélyeg. Pancsován a postahiva- talon kívül alig lehet máshelyt postai értékjegyet kapni. Van ugyan vagy 15 engedélyezett levélbélyeg elárúsító városunkban, de levélbélyegzet azért mégsem, vagy csak ritkán lehet ezekenél kapni. Felhívjuk a postahi- vatalnak tevékeny felügyelő-főnökének figyelmét ezen viszárs helyzetre, kérve, hogy ennek megszüntetéséről gondoskodjék. Mert vajmi keveset érnek a városban elhelyezett levélgyjűjtő szekrények, ha postabélyegzet csak a postán kapható a közönség. Orvoslást kérünk.

Bíró-választások. A héten a következő közse- gekben tartattak meg a választásokat. Franzfelden: bíró Hild Ferencz, albíró Jahraus Ádám, pénztárnok: Morgenstern Frigyes. — Homolóczon: bíró Dragics Pál, albíró Grosz Lorencz, pénztárnok Jurisics János. — Réva-Ujfalun: bíró Gáspár Zsiva, albíró Modosán Száva, pénztárnok Nyegru Péter. — Torontál-Beresztóczon: bíró Novák Henrik, albíró Jovsics Lázár, pénztárnok Zelenkovics Ferencz. — Dolován: bíró Mihály Petrovics, al- bíró Áron Drágilov, pénztárnok Tojor Pavlov. — Bá- ranyos és Borcsa községekben a választások bi- zonytalan időre el lettek halasztva.

A Vállalkozók Lapja és annak német kiadása a Der Bauunternehmer und Lieferant című, Budapesten megjelenő szaklapunk XXII-ik évfolyamukba léptek. E hosszú múlt már maga is bizonyíték arra, hogy a lapok hasznos munkát végez- nek és a vállalkozási, valamint a műszaki téren mű- ködőknek nélkülözhetetlen olvasmány. Úgyesen csoport- osított rovatai felölelik mindazt, a mire a vállalko- zónak, mérnököknek, építésznek, az építőiparosnak, gyárosnak, fakereskedőnek és szállítóknak szüksége van. Hirt ad pontosan és megbízhatóan a vasút-épi- tésekről, vízszabályozási munkákról, tagosítási, ártér- fejlesztési, parcellázási, városrendezési stb. mérnöki munkákról, a tervezési, építkezési, szállítási és minden más ipari mozgalmakról. A miniszteriumok és azok alárendelt hivatalai, a vármegyei, városi, községi hatóságok, a m. kir. államvasutak és más va-uti és részvénytársaságok igazgatóságai itt teszik közé épi- tési, szállítási, el- és bérbeadási hirdetéseiket. Mérnöki, építész, építésvezetői, palléri, raktárnoki, ácsmesteri, pályafelügyelői és minden műszaki ténre tartozó állások betöltésére vonatkozó nyilvános pályázatok e lapokban megtalálhatók s hasznos adatokat képez- nek. A lap szerkesztői: Komor Marcell építész, Lakatos Lajos és Sós Izor. Előfizetési díj 1 évre 16 kor. Előfizetni lehet minden postahivatalnál és a lap kiadóhivatalában Budapesten, IV., Váci-utca 81.

Az ország legolcsóbb folyóirata. A Magyar Néprajzi Társaság dr. gróf Kuun Géza, gróf Zichy Jenő, Szalay Imre, Vámbéry Ármán, dr. Munkácsi Bernát, György Aladár, dr. Sebestyén Gyula, dr. Jankó János, dr. Herrmann Antal stb. aláírásával egy elő- fizetési felhívást küldött be hozzánk, a melyben tudat- ják, hogy folyóiratuk az Ethnographia 1900-tól fogva évi tíz terjedelmes műlapokkal, rajzokkal, fényképföl- vételekkel, hangjegyekkel és egy állandó múzeumi melléklettel ellátott füzetben jelenik meg. A díszesen kiállított havi folyóirat évi előfizetési ára ennek daczára továbbra is csak 6, azaz hat korona marad. E példát- lan olcsósággal a több miniszterium és tudományos intézet támogatását élvező társaság azt óhajtja elérni, hogy az ország minden irodalombarátját tagjának s folyóirata munkatársának megnyerje. Az Ethnographia ugyanis főként népköltési gyűjtéssel foglalkozik s kész- séggel teret nyujt annak, hogy a társaság vidéki tag- jai benne népdalokat s esetleg dallamokat, népmeséket, népmondákat, Krisztus-mondákat, betlehemes, vízke- reszti, balázsnapi és gergelynapi játékokat, regös-éne- keket, luczanapi szokásokat, újévi köszöntőket, szüle- tési, lakodalmi, névnapj és temetkezési szokásokat, az év különböző napjaira és különböző alkalmakra szóló babonákat, kuruzsló szokásokat, igézéseket, rá- olvasásokat, játékdalokat, kiolvasó versikeket, találós meséket, alkalmi rigmusokat, közmondásokat stb. közzé tehessenek. A társaság a gyűjtések nyomtatott ivateit 32—60 koronával díjazza. A gyűjtők közleményei és a tagságot jelentő levelező lapok egyszerűen a M. Néprajzi Társaság címére (Budapest, M. Nemzeti Múzeum) küldendők. A jelzett társaság törekvéseit, mivel népünk költészetének régi emlékeit a modern kultúra végenyészettel fenyegeti, melegen ajánljuk ol- vasóink szives figyelmébe.

A Horgony Pain-Expeller igazi népszerű házi- szerre lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfáj- dalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony- Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalom- csillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórúknál, minő- a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Ex- pellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszser jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter- féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Hor- gony” védjegyre figyelni kell.

H I R D E T É S E K.

24207. szám. 1900. tkv.

Póthirdetmény.

A pancsovai kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi miszerint a Kadelsburger L. n.-becs- kerekci czég végrehajthatóan Idvorác Koszta jarko- váczki lakos végrehajthatást szenvedett ellen 52 kor. 20 fill. s jár. iránti végrehajthatási ügyében 24182/1900. szám alatt kibocsajtott árverési hirdetményben a jarkováczki 1252. sz. tkvben foglalt: 1) I. dűllő 147. hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 787 kor. 2) III. dűllő 147. hrsz. 1 hold II. oszt. szántóra 222 kor. kiki- állítási árban Jarkovácz község házában 1901. évi márczius hó 29. napján d. e. 9 órára kitűzött árverés az 1881. 60 t.-cz. 167. §-a alapján Vekeczki Jása jarkováczki lakos végrehajtható érdekében is 118 kor. 20 fill. tőke követelése és járulékal kieligítése végett megtartatni fog.

Megjegyeztetik, hogy a tkvben kérvényező javára csak 118 kor. s jár. erejéig van a zálogjog bekebelezve s úgy a csatlakozás csak ezen összeg s jár behajtása erejéig volt elrendelhető illetve a póthirdetmény kibocsajtható.

Pancsován 1900. évi december 31.

Bartha, tkbíró.

Pártoljuk a magyar ipart! Legjobb Csontlevélpapír „Adria” HAZAI GYÁRTMANY! Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel! A párisi kiállításon az „Arany érem”-mel kitüntetve. KÉSZÍTI: Csász. és kir. udvari szállító RIGLER JÓZSEF EDE PAPIRMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN. Kapható: Wittgischlager C., Jovanovics Test- vérek, Kohu Samu stb. czégekknél.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp. egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazzatik köszvény-nél, csúznál és meghűlések-nél. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéggel. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Buda- pesten. Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Egy, az általános jólét javára még mindig kevésbé ismert szer gyógyerejéről ékesítő bizonyítványt nyujt az alábbi közzönő-irat: Bizonyítvány. Alulírott ezennel szívveljes közö- netet mond Wilhelm Ferencz gyógyszerész úrnak Neunkirchenben, Bécs mellett, a föle megrendelt s postán érkezett Wilhelm-féle köszvény- és csúzellenes vértisztító teáért. Ezen szer tel- jes hatást éreztettem, még mielőtt annak felét elhasznál- tam volna, s nyolcz nap alatt enyhítette a bal derekam s lábam borzasztó köszvényes fájdalmát, mely már közel 3 hó óta tartott, s folyton álmatlan éjszakákat okozott, és minden orvosi szerrel dacolt. úgy hogy most már az ágyat elhagytam és házi dolgaimat ismét folytathatom. Azért ajánlhatom minden, ilyenmü bajban szenvedő em- bernek, egy próbahasználatot tenni Wilhelm Ferencz neunkirchenbeni gyógyszerész úr olező és hatásos vért- tisztító-teájából. Kiváló tisztelettel maradok Huber Barbara asszonyasság „Zum Rössli” Aesch-Neftenbach, Zürich-Kanton, Svájc, 1900. évi február hó 10. én.

En Csillag Anna 185 centiméter hosszú, óriási Loreley-hajammal, a mely az általam föltalált pomádé 14 havi használata után nőit meg enyire. Ezt a leghíresebb orvosok is egyedül való szernek ismerték el a hajkühül- lés ellen és hajnövesztésre, uraknál a szakállt megnövesztési és már rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetesen fe- nyű és tömött lesz, megövíja mindkettőt a korai őszesülést a leg- örömebb korig. Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt, 5 frt. Széjjelküldés naponkint az összeg előzetes beküldése esetén vagy posta-utánvétellel a világ minden irányába a gyárból, a hova a megrendelések intézendők. CSILLAG ANNA, BÉCS, I., SEILERGASSE 5.

Néklözhetetlen és föltűlmúlhatlan, hatásában csalhatatlan. Világárúczikk, kivitel az összes országokba. Chief Office 48. Brixton Road, London S. W. A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon dícsért és legkeresettebb házi szerek THIERRY A. Balzsamja. Föltűlmúlhatlan minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső betegségek-nél. Külöleg a legeredményesebb „Sebgyógyszer.” Valódi az összes művelt államokban bejegyzett zöld apácavédjeggyel és tokzárral a czég és „allein echt” szók nyomásával. Évi előállítás bizonyítható 6 millió üveg Postai bérmentes szállítással 12 kis, vagy 6 kettős üveg 4 korona. — Egy minta-üveg ismertetés és a világ összes országában levő raktárak jegy- zékével 1 kor. 20 fillér. Széküldés csak az összeg előleges beküldése mellett. THIERRY A. Százlevelü-rózsá-kenőcse (ügynevezett csodakenőcs) elérhetlen szívóerővel és gyógyhatással! Mütétet rendszeren feleslegessé teszi. Ezen csodabalsam- mal egy 14 éves, gyógyíthatatlannak jelentett csontszű, legutóbb pedig egy 22 éves súlyos, rákféle betegség gyógyítottat meg. Hatása antiseptikus és gyors, minden nemű sebnél és gyulladásnál enyhítést hoz. Gyorsan puhítólóg és osztatólag hat és minden, bármily mélyen behatolt minden nemű idegen testtől biztosan megszabadít. Egy tégely a pénz előleges beküldése után bérmentve 1 kor. 80 fillér. Nagyobb rendeléseknél ole-óbb. — Évi kimutatható készítés 100.000 tégely. Mindkét szerrel egy egész irattár közzönet felsziki eredetiben a világ összes országából betekintés végett. — Kerüljön mindenki! Múltmü utánzatot és vigyázzon a minden tégelyre beégett czégre „Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry”. A ho- nines raktar, ott ne tessék magát hamisítványok, vagy á litólóg egyenértékü készítmények megvételére magát rábeszélni hagyni, hanem tessék eg enesen a következő ezimen rendelni: Apotheke A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. (Az osztrák államhivatalnokok szövetségének szállítója (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

